

ברכה רודפת ברכה

הרב מאיר מיכאל גרינוולד שליט"א

יום אחד, בשעה 10:00 בלילה, כשסיימתי הרצאה בבורו פארק, אמרתי ליהודי האחראי על ארגון הדרשות, שאני צריך להגיע למונסי, כדי לפגוש יהודי מסוים לצורך חשוב.

"מה??" התפלא האיש, "אתה יודע מה המרחק מכאן למונסי? זאת נסיעה ארוכה מאד". "מדובר בעניין חשוב מאד", הבהרתי לו. "מחר לפנות בוקר אתה אמור לדרוש כאן, בבית הכנסת, ותכננת גם להחתיים אנשים לא לדבר בתפילה. ועכשיו אתה חושב לברוח למונסי?". "אני לא בורח, רק אסע ואשוב. אני מוכרח". "רק אסע ואשוב, ממש... אוקיי, אסדר לך רכב ונהג שיסיע אותך". תוך דקות ספורות ארגן לי היהודי הנמרץ הסעה, והזהיר את הנהג, "אל תדבר עם הרב שום מילה בדרך. הוא תשוש, וחשוב שינצל את הזמן לשינה".

לאחר שהתחלנו לנסוע, ברכתי בקול רם "שהכל", ושתיתי. אדם ששומע ברכה צריך לענות אמן, נכון? הרי כך מפורש בשו"ע (בסימן רט"ו סעיף ב). אבל אותו נהג לא ענה. ברכתי "בורא נפשות" בקול, וגם הפעם הוא לא ענה אמן. וכך היה על כל הברכות שברכתי בתחילת הדרך.

אמרתי לו, "אני רואה שאתה ירא שמיים גדול כל כך, שיש לך שפע של זכויות. אולי אתה יכול למכור לי קצת...".

"אני מה?!", הנהג שלח אלי מבט תמה. "אני אמכור לך זכויות? על מה בדיוק אתה מדבר?". אמרתי לו בנחת, "ברכתי כבר כמה ברכות ולא ענית אמן, אז אני מבין שאתה לא צריך את הזכויות האלו, כי יש לך כבר עודף-זכויות...". "אה, זה", הוא חייך לעצמו בחשיכה. "לא מדבר אלי כל העניין של ברכות בקול ואמן". התחלתי לדבר אתו על כמה מאמרי חז"ל בעניין חשיבות הברכות ומשמעותן, אבל נראה היה שאין עם מי לדבר.

מאחר שכך, התחלתי עם משל, ואמרתי לו: "אתה יודע מה זה ברכה? יהודי הולך ברחוב, ופוגש בן של אחד ממכריו. הוא נותן לילד ממתק. הילד אמר תודה רבה, ברך ואכל, והלך בשמחה. למחרת הוא פגש שוב את המכר ההוא, ואמר לו, "הממתק שנתת לי היה טעים מאד, וזה עזר לי להתרכז בלימוד ולהבין היטב". "חכה רגע", אמר האיש לילד, שעמד לפנות לדרכו. "אל תלך".

הילד לא הבין מה הוא רוצה ממנו, אך רגע לאחר מכן הושיט לו היהודי, המכר של אביו, שקית מלאה ממתקים משובחים. "לא ביקשתי כלום", ציין הילד, שהיה ילד מחונך. "רק אמרתי תודה!". "אכן", אמר האיש, "ובגלל התודה שלך - קיבלת".

"ברוך אתה" - הרי זו אמירת תודה לקב"ה. הקב"ה לא חייב לנו כלום, רק אנחנו חייבים לו, ובכל זאת הוא נותן לנו שפע של טובה וברכה, ועושה איתנו חסדים בכל יום ובכל שעה - ולא נגיד לו תודה?". ראיתי שהוא התעורר. ניצוץ הבריק בעיניו.

"אולי אתה שליח מהשמיים", הוא אמר. "הבן שלי חולה במחלה קשה מאד, בראש, והרופאים לא נותנים הרבה סיכויים...". הוא נאנח בכבדות. "יכול להיות שכבר מאוחר מדי". "אף פעם לא מאוחר מדי, אפילו חרב חדה מונחת על צווארו של אדם, אל יתייאש מן הרחמים!".

הוא העיף בי מבט מהיר. "אתה יודע איזו השגחה פרטית הייתה כאן? אני בכלל לא הייתי אמור להסיע אותך, והשיחה הזאת לא הייתה אמורה להתקיים. שלחו בשבילך נהג אחר, ורק ברגע האחרון ממש התברר שהוא לא יכול להגיע, וביקשו ממני לבוא במקומו".

"בעזרת ה', אולי אזכה להיות שליח טוב", אמרתי. התחלתי מיד להסביר לו על החשיבות של נטילת ידיים בבוקר ועל הברכות, ואז הגענו למחוז חפצנו. נכנסתי לביתו של היהודי, שאליו היו מועדות פני, ויצאתי כלעומת שבאתי. לא הצלחתי לפעול שום דבר ממה שהייתי צריך לפעול. חזרתי לרכב, ואמרתי לנהג: "מתברר, שכל הנסיעה הזאת הייתה רק בשבילך!".

חזרנו יחד לבורו פארק, וכל הדרך, עד 2:00 בלילה, המשכתי לדבר איתו בענייני התחזקות בקיום התורה והמצוות. אחר כל השיחה הוא לחץ את ידי, והכריז שהוא עומד לבצע מהפך בבית שלו, הן בהקפדה על נטילת ידיים והן בברכות ובאמירת אמן.

כחצי שנה לאחר מכן שוב הגעתי לארצות הברית לסבב של דרשות. בלילה, לאחר דרשה בבית מדרש בויליאמסבורג, הנהג הודיע שלא יוכל לקחת אותי לאכסניה שלי. הוא התקשר לנהג אחר, והלה אכן הגיע כדי למלא את מקומו. נכנסתי לרכב עייף, לאחר יום שלם של הרצאות. היה נראה לי שהנהג מעיף מבטים לכיווני, שוב ושוב, אבל התעלמתי. מתברר שזה היה הנהג מאותה שיחה שנערכה לפני חצי שנה. פתאום זהיניו את זה בהתרגשות.

הוא אמר: "רציתי לספר לך מה התרחש בעקבות השיחה ששוחחנו. קיבלתי על עצמי כל מה שסיכמנו, וגם אשתי והילדים קיבלו עליהם. לפני חודש הלכנו לעשות

ברכה רודפת ברכה

לעילוי נשמת

הרב אלטר אהרן יצחק

הרשקוביץ זצ"ל

י"ז בטבת תשע"ו

עלות העלוין לשבת

200 ₪ בלבד

בנק דיסקונט סניף 56

השבון 215973

ע"ש: SHCH office

אסמכתא למייל:

Shuly3910@gmail.com

הפצה: אלעד, חדרה, נתניה,
בני ברק, פתח תקווה, רחובות,
מודיעין עילית ואחיסמך

ליד בדיקות מקיפות, וברוך ה' - כל הבדיקות יצאו תקינות. הילד ברוך ה' בריא לחלוטין. קשה להאמין, אבל זאת המציאות!"

שמחתי בכל לבי בשמחתו, ואיחלתי לו שיזכו תמיד לעשות רצון ה', ויהיו תמיד בריאים ושלמים.

"כן", הוא אמר, "וגם קיבלתי עוד בונוס, בנוסף לבריאות של הבן שלי. היו לי חובות גדולים, שהעיקו עלי מאד, ומאז שקיבלנו על עצמנו את הקבלות הטובות, אני רואה שפע בפרנסה, וברוך השם כיסיתי כבר חלק ניכר מהחובות."

על זה נאמר "ברכת ה' היא תעשיר". ראינו פה בבירור את השגחת הקב"ה עלינו, כפי שנרמז בברכה "שהכל נהיה בדברו" - שכל מאורע ומאורע, גדול וקטן, היה בדבר ה' יתברך. יד ההשגחה גרמה בשני הפעמים שלא יוכל הנהג המיועד להסיע אותי, ויבקשו דווקא מן הנהג השני להסיעו, וכך נתגלגל כל העניין לטובה.

אמונה ללא שאלות

הגאון רבי ברוך מרדכי אזרחי שליט"א

נא לעורר רחמי שמים לרפואת הגאון רבי ברוך מרדכי בן הינדא מלכה שליט"א.

"אל תשלח ידך אל הנער" (כב, יב) - אמר רבי אחא: התחיל אברהם תמיה ... אתמול אמרת: כי ביצחק יקרא לך זרע, חזרת ואמרת: קח נא את בנך! ועכשיו את אמר לי: אל תשלח ידך אל הנער, אתמהא?!

אמר לו הקדוש ברוך הוא: אברהם! (תהלים פט): לא אחלל בריתי ומוצא שפתי לא אשנה. כשאמרתי לך: קח נא את בנך! לא אמרת: שחטהו! אלא, והעלהו! לשם חיבה אמרתי לך אסיקתיה [=העלהו] וקיימת דברי, ועתה אחתיניה [=הורידו]. (בראשית רבה נו, ח)

שאל הגר"ח מבריסק, מדוע שאל אברהם את שאלתו ופירש את שיחתו רק לאחר שמנעו ממנו את העקידה? מדוע לא שאל את שאלתו הנוקבת מיד לאחר ציווי העקידה? מדוע חיכה עד לאחר ה"אחתיניה"? ותירוצו מפורסם.

יתכן, אולי גם כך: אין שואלים בעיצומה של השליחות, קל וחומר שלא מקשים. כשצו השם דורש את ביצועו, לא קיים מולו מאומה. נעלמות השאלות, ובודאי שלא קיימות קושיות.

רק לאחר הביצוע, או לאחר שהצו שוב אינו דורש את ביצועו, רק לאחר מכן, שואלים ומקשים ומתפתחת שקלאוטרין. - לא לפני כן.

ואם תימצי לומר, אולי ניתן להוסיף: מי יודע מהו שורש השאלה או הקושיא. מי יודע אם זה ביטוי של כמיהה להבין, לדעת, ללמוד או שמא, ערעור נעלם על עצם השליחות, או אף איזו הצדקה להשהייה כל שהיא.

רק לאחר שאין הדבר נוגע לעצם השליחות או הצו, ירדו הנגיעות - רק אז מתעורר הרצון ללמוד או לדעת. רק אז, הופכות השאלות, הקושיות והתשובות, לתורה בטהרתה.

רק לצעוק אל ה'

הרב זאב אריה שטיגליץ שליט"א

ברמב"ם (פ"א מתענית ה"א) מצות עשה מן התורה לצעוק ולהריע בחצוצרות על כל צרה שתבא על הצבור, שנאמר "על הצר הצורר אתכם והרעותם

בחצוצרות". כלומר כל דבר שייצר לכם כגון בצורת ודבר וארבה וכיוצא בהן זעקו עליהן והריעו.

ודבר זה מדרכי התשובה הוא, אבל אם לא יזעקו ולא יריעו אלא יאמרו דבר זה ממנהג העולם אירע לנו וצרה זו נקרה נקרית. הרי זו דרך אכזריות וגורמת להם להידבק במעשיהם הרעים ע"ש.

בספר ברכת מרדכי על פרשת נצבים מבאר, יש תפלה לחוד ויש צעקה לחוד. יש תפילה מתורת "תפילה", ויש תפילה מתורת זעקה. ההבדל ביניהם הוא, שתורת תפילה, גם אם היא "עבודה שבלב", צריך שיהי' שם חפצא עליה.

הזעקה היא פורצת מתוך כאב כשאר זעקות הבאות מתוך מיצר שבגוף או בנפש. וכל זעקה אינה באה אלא בלב שלם כי זוהי טיבה של הצעקה שיוצאת ופורצת מתוך הכאב ואין לך לב שלם מזה, ואין לך דבר שלם יותר מלב שבור.

ועל כגון זה כתב רבנו יונה על אדונינו דוד המלך ע"ה שאמר "הרב כבסני מעוני" (תהלים נא ד) התפלל עוד על הרצון להיות רצון ה' יתברך בו כקודם החטא. וא"כ אין מספיק תשובה אלא צריך תפילה להפיל את המחיצות בינו לבין הקב"ה.

ועל פי זה יובן מה שאנו אומרים בתפילה בברכת השיבנו אבינו ומסיימים "הרוצה בתשובה ולמה לא מסיימים המקבל תשובה כמו שאר הברכות, וביאור הברכה שבא להודות לבורא שלא רק שהוא מקבל תשובה אלא גם הוא רוצה בתשובה וע"י שהוא זועק בתפילתו הוא חוזר להיות רצוי שוב לפני הקב"ה.

בספר "אסרי לגנף" מפרש שהתפילות המסודרות לנו מחז"ל למדנו שאין לאומרם בקול רם, אלא בלחש, אך תפילות שמתפלל מתוך צרה אי אפשר שיתפלל האדם בנחת מחמת צערו, ולכן הוא צועק בקול רם, להורות שהוא מרגיש הצער שהוא בו ואין מי שיצילהו כי אם הוא יתברך.

בתפילת "אנא בכח" נאמר: "שועתנו קבל ושמע צעקתנו יודע תעלומות", והרי לכאורה צעקה ושעוה המה דברים הנשמעים, גלויים הם לעין כל, א"כ למה נאמר בהן "יודע תעלומות" וכי תעלומה המה? אלא אותן צעקות חושיות, אותן זעקות אילמות אינן נראות קולן לא ישמע, חביות המה, הומיות ורוגשות בלבב פנימה. הקב"ה היודע תעלומות, מביט ומקשיב לשפת דומיה זו, מבין ומאזין לה.

הגאון רבי יחזקאל אברמסקי זצ"ל היה מרבה לדבר אל השם יתברך, שנה אחת היתה שנת בצורת, ה"י זה בחודש טבת ועדיין לא ירדו גשמים, ישב רבינו ליד שולחן הלימוד, ולפתע הסתכל דרך החלון ופרץ בבכי סוער ואמר: "ריבונו של עולם, עד מתי לא יהי גשם? רחם על בניך!"

כוחה של אמונה

הרה"ק רבי שלום ממישקולץ שליט"א

כשעלה אבי הרה"ק בעל הזכרון אליעזר ממישקולץ זי"ע לארץ ישראל אחר המלחמה, התגורר בכפר אתא, לשם הגיע יחד עם עוד צדיקים יראים ושלמים, שעלו עמו לאחר ששתו את כוס התרעלה במלחמה הנוראה.

"בהיותי נער צעיר לימים זוכר אני, כי באחת השנים התעוררה בו השתוקקות רבה לנסוע לציון הרשבי" במירון, אך בימים ההם עדיין לא היתה התחבורה מסודרת כהיום, ולכן היה זה בגדר חלום. אבל רצון יראיו יעשה. והנה אחד מתושבי העיר שהיתה ברשותו משאית ענקית עבור צרכי עבודתו הסכים להסיע אותו יחד עם קבוצה מאנשי שלומו.

"אך היתה בעיה קטנה! המשאית שהיתה פתוחה ללא גג ומכסה, בהיותה מיועדת עבור הובלת סחורה, היתה צריכה להיפך לרכב להובלת נוסעים... אבל גם את זה פתרו. לצורך כך לקחו מספר בדים וסדינים וסגרוה כגג... גם לקחו מספר ספסלים מבית המדרש כדי שיהיו בתור מושבים... וכך נסעו בשמחה ובטוב לבב.

"אך מה אפשר לצפות ממשאית ישנה ומקרטעת? כמובן, לא הרבה! וכך בעליה הראשונה של הרי הגליל כבר נעצרה לה המשאית ללא יכולת לנסוע הלאה. הנהג ירד לבדוק מה קרה, והנה הוא רואה שהרדיאטור יבש ללא מים.

"מה עושים? אין בקרבת מקום מים, וגם אין ממי לבקש בדרך. וכך כבר ממש התיאשו שם הנוסעים מלהגיע למירון." "זוכר אני בתור ילד את גודל האכזבה שקיננה בי ובקרב הנוסעים שלא נזכה להגיע אל ר' שמעון... אך לא איש כאבי הק' יאמר נואש! לפתע הביט סביבו וראה מרחוק פרדס תפוזים, ננער וקרא לכולם: 'מה הבעיה? לכו ושאלו רשות מבעל הפרדס וקטפו מספר תפוזים מהעצים והביאו לכאן, נסחוט אותם ואזי יהיה מה להכניס ברדיאטור'..."

"העומדים שם לא הבינו האם מדובר ברצינות או בדברי צחות כדי להרים את מצב הרוח הירוד, אך אבי הק' החווה בידו ברצינות ואמר: 'אינני מתכוין לצחוק! לכו וקיטפו מספר תפוזים מהעצים והביאו לכאן, נסחוט אותם ואזי יהיה מה להכניס ברדיאטור'..." "הנהג ששמע זאת הרים את קולו ואמר: 'מה? זה הרי יכול להרוס את כל המנוע! אבל אבי הק' לא מוותר! ואמר: 'על ר' חנינא בן דוסא אומרת הגמ' שאמר 'מי שאמר לשמן שידלק יאמר לחומץ שידלק'... וגם כאן, מי שאמר למים, יאמר למיץ התפוזים'..." "הנהג, בראותו את האמונה הגדולה ודבריו הנחרצים של אבי הק' לא היסס וכך עשה, סחט תפוז אחר תפוז ושפכו לתוך הרדיאטור, ויהי לפלא - המשאית החלה לנוע וזכינו לעלות למירון ולחזור לחיים ולשלום..."

"לא אשכח את השיעור הגדול באמונה שנתן אבי הק' לכל הנוכחים, ועד כמה צריכים מסירות נפש כדי להגיע לר' שמעון".

אין תפילה שבה ריקם

הרב בנימין בירנצוויג שליט"א

"וה' אמר המכסה אני מאברהם אשר אני עושה. ואברהם היו יהיה לגוי גדול" (יח, יז-יח).

הקב"ה אומר לאברהם את אשר קורה בסדום, ואת כוונתו להפוך את סדום בעקבות מעשיהם הרעים של בני סדום. הקב"ה רצה שאברהם יתפלל עליהם ויעורר רחמים. והנה מתואר בהמשך הפסוקים, איך שאברהם מנסה לסגור עליהם: "אולי ימצאו שם עשרה צדיקים ונשאת למקום בעבורם". תמיהה גדולה מתבקשת ועולה: הרי הקב"ה ידע שאין שם עשרה צדיקים, וא"כ לא תועיל כלל תפילתו של אברהם, ומדוע בקש מאברהם להתפלל?

באור נפלא ביאר הגאון ר' ראובן קרלנשטיין זצוק"ל בספרו 'חי ראובן': הקב"ה אומר לאברהם: "המכסה אני מאברהם" ומיד בפסוק הבא "ואברהם היו יהיה לגוי גדול". מה זה נכנס כאן?

אלא, שבאה התורה ללמדנו, שפעמים רבות אדם מתפלל ותפילתו לא עוזרת למה שהוא רצה וביקש, אבל צריך לדעת שכל תפילה עוזרת, ואם לא עזרה

לשעתה - הרי עוזרת לעתיד, ואף פעם איננו יודעים היכן תפעל כל תפילה ותפילה. לכן אמרה התורה: אכן תפילתו של אברהם לא תועיל למנוע הפיכת סדום, אבל היא תועיל לברכת אברהם לדורות שזרעו יהיה גוי גדול.

אנשים מתפללים, רוצים לראות מיד את הישועה, ואם לא רואים מתיאשים!!! יש לדעת שתפילה אמיתית מהלב מתקבלת ופועלת, ואם לא עכשיו אז לעתיד לבנינו וצאצאינו, וה' יודע מה טוב ומתי כדאי שתפעל תפילה של כל יהודי.

בספר 'טובך יביעו' (ח"ב עמוד רפו) מובא מעשה נפלא: בירושלים פעל גדולות ונצורות תלמיד חכם מזכה הרבים, ושמו הרב ברוך היימן, הוא סיפר כי בשעתו כיהן יהודי בשם 'זלמן ארן' כשר חינוך בממשלתו של בן גוריון, ונמנה על מעריציו הגדולים.

לאותו שר חינוך, למרות שלא היה שומר מצוות, היתה אישה מסורתית שהקפידה על הדלקת נרות בכל ערב שבת, ובשעת הדלקת נרות הייתה מתפללת על בניה שיהיו מוצלחים כמו... בן גוריון. שהוא היה הדמות הנערצת על בעלה, שר החינוך, שסיפר תמיד על 'כוחו וגדולתו' של האיש.

לימים, לאחר שנפגש בן גוריון עם מרן החזו"א, לפגישה ההיסטורית בעניין גיוס בני הישיבות, חזר בן גוריון מהפגישה, וסיפר לחברו הטוב שר החינוך זלמן ארן, את התפעלותו מהחזון איש. הוא סיפר לשר החינוך שפגש בחזו"א, איש רוח בדמות של מלאך, דמות בעלת שיעור קומה והנהגה מיוחדת.

כשבא שר החינוך לביתו, סיפר את מה ששמע מבן גוריון על דמותו הרוממה של החזו"א, והתפעלותו המיוחדת ממנו. שמעה זאת אשתו של שר החינוך ואמרה לעצמה, שאם בן גוריון, שהוא האיש הנערץ ביותר על בעלי, מעריץ את דמותו של החזו"א ורואה בו אישיות מיוחדת ובלתי מצויה, א"כ מדוע שאתפלל בהדלקת נרות על בני שיהיו כמו בן גוריון? אתפלל שיהיו כמו החזו"א. וכך עשתה. מאותה שבת, בכל הדלקת נרות, היתה מתפללת בדמעות על בניה שיהיו כמו החזו"א. "אני", מספר הרב ברוך היימן, "נכדו של שר החינוך זלמן ארן, ותפילותיה של סבתי פעלו את פעולתן אף לאחר שנים רבות, וקרבוני לתורה ולמצוות ואף נתנו בידי את כח ההצלחה".

איך באמת בוטחים בהקב"ה

הרב יהודה גרינוולד שליט"א

בספר "אמונה ובטחון" נאמר כי "האמונה בבחינת הלכה והביטחון בבחינת מעשה". כלומר, הביטחון הוא הביטוי המעשי של האמונה. האמונה עצמה היא כוח נפשי שבאמצעותו אנו מתנהלים בחיים היומיום, "מכוחות הנפש שאי אפשר לחיות בלעדיהם" ("עלי שור" ח"א, ק).

האמונה היא היכולת לתת אמון, וללא אמון אין העולם יכול להתקיים. לעתים קרובות אנחנו מוכרחים לתת אמון, גם אם אנו חשדנים במיוחד. אדם חייב לתת אמון בסיסי ברופא, במוכר בסופר, בילדים שלו וברב. ללא אמון זה הוא אינו יכול לנהל חיים תקינים.

הכוח הנפשי של האמונה יוצא לפועל במידת הביטחון; היא התוצאה של נתינת האמון. אדם הנותן אמון בקב"ה או בבני אדם מכונה "בעל ביטחון". כך כותב בעל "חובות הלבבות": "אך מהות הביטחון הוא מנוחת נפש הבוטח, ושיהיה לבו

סמוך על מי שבטח עליו, שיעשה הטוב והנכון לו בעניין אשר יבטח עליו, כפי יכולתו ודעתו במה שמפיק טובתו" (פרק א). הביטחון בקב"ה שיעשה את הטוב והנכון מעניק לאדם מנוחת הנפש בהתנהלותו בעולם, כפי שאדם שהולך לרופא שהוא סומך עליו בלב בטוח שהטיפול שהוא יקבל יהיה הטוב ביותר.

אם בימים כתיקונם נחיצות המצרך ששמו "ביטחון" אינה מובנת מאליה, באה מגפת הקורונה והפכה אותו למצרך חיוני במיוחד. האדם מסתובב בעולם חסר ביטחון, חרד מהבאות. כל מפגש עם האחר מלווה בחשש שמא הוא נשא של היורוס, וכל יציאה לרחוב מעוררת תחושה של אי-נוחות. וגם בביתו אין ביטחון לאדם. אפילו השהות הממושכת של בחורי הישיבה הצעירים שלנו מחוץ לישיבות גורמת לנו לפיק ברכיים. מה יהיה עליהם?

איש אינו יודע האם ימצאו תרופה או חיסון לוירוס הקורונה, כמה זמן יעבור עד שהחיים יחזרו למסלולם וכיצד ייראו חיינו לאחר מכן. מעולם לא שמעתי כל כך הרבה מומחים בכל התחומים אומרים בתקופה קצרה בעל כורחם שוב ושוב: "אינני יודע", "נראה, לא יודע", "ימים יגידו". ההווה מפחיד אותנו כעת, ויותר מכך - העתיד: מה תהייה ההשלכות של הקורונה - מבחינה בריאותית, חברתית וכלכלית? בקיצור, אנו מרגישים ממש "תלויין ועומדין".

בת של הסבא מקלם זצ"ל ביקרה אצל רופא גוי בעל שם בגרמניה, והוא אמר לה שהיא צריכה מנוחת נפש. היא חזרה לאביה, שדיבר תמיד על מנוחת הנפש, ואמרה לו: "אבא, גם הרופא המפורסם אמר שצריך מנוחת הנפש." "אבל בתי, אמר הסבא, "למה לא שאלת אותו איך עושים זאת?"

בהיותי אברך בישיבת מיר, נשוי עם ילדים, ולימוד התורה ממלא את כל עולמי, גיליתי כי בקיזוז הוצאותי מהכנסותי יש לי בכל חודש גרעון של 500 שקלים. לאורך זמן, סכום חודש זה הלך והצטבר לחוב גדול בחשבון הבנק. נועצתי באברכים שסביבי, ואלה אמרו לי: "צריך ביטחון בה'; אם יהיה לך ביטחון, ה' יעזור לך." אכן ניסיתי להתחזק בביטחון בה', הגברתי והגברתי, אך המינוס אף הוא הלך וגדל.

בצר לי, פניתי לאיש הגדול שהכרתי, "המשגיח" הרב וולבה זצ"ל, וסיפרתי לו על הבעיה הגדולה שלי - "אין לי ביטחון". הוא שאל במה מדובר, וסיפרתי לו על מצוקת הפרנסה ועל דברי האברכים. בשמעו זאת הוא חיך ואמר: "אם תבדוק היטב, תגלה כי גם להם אין ביטחון בה', אלא הם סומכים על השווער, על ההורים ועל האישה שעובדת."

רבי ירוחם ליבוביץ, המשגיח ממיר זצ"ל, צייר ציור של אדם הטוען שיש לו ביטחון גמור בפלוני, ואז שואלים אותו: האם תהיה מוכן לתת לו הלוואה בסך 1,000 שקלים? על כך הוא עונה שבוודאי יהיה מוכן. ומה באשר להלוואה של 10,000 שקלים? "אה... כן." והלוואה של 100,000 שקלים? "טוב, אל תגזים, אינני יכול." אז היכן הביטחון הגמור? כלומר, הביטחון באדם, בין בן זוג ובין ידיד או מכר, הוא תוצאה של היכרות מעמיקה ומסע משותף שבמהלכו נבנה האמון ההדדי, כל אחד בגבולות ההולכים ומתרחבים עם הזמן.

באופן דומה, גם הביטחון בקב"ה הוא רגש הנקנה מתוך קשר ארוך שנים. כפי שראינו, הביטחון הוא הביטוי המעשי של האמונה, והאמונה עצמה נקנית אף היא מלימוד ומחוויות קודמות. במעמד הגדול של קבלת התורה אמרו ישראל "נעשה ונשמע", שהוא הביטוי הגבוה ביותר של אמונה בנותן התורה וביטחון בו, וגם לו קדמה היכרות מוקדמת של "אתם ראייתם אשר עשיתי למצרים ואשא אתכם על כנפי נשרים ואביא אתכם אלי".

רבי ירוחם היה אומר כי האמונה והביטחון הם כמו מעקה שעוזר לאדם לרדת מדרגות לולניות בחשיכה, גם כאשר הפחד אופף אותו. כדי להתגבר על הפחד, הוא אוחז במעקה ויורד לאט לאט. כך גם האמונה אומרת לאדם: אתמול כשהיה אור, ראית הכל בבירור; את המדרגות, את המעקה. אז תדע, גם היום הם נמצאים שם, גם אם אינך רואה אותם בגלל החושך הכבד. אחוז במעקה ורד. אל תפחד. אולם, כדי שתהיה לאדם

אמונה בשעות החשיכה, הוא צריך גם את שעות האור, את השעות שבהן הוא רואה בבירור את מציאות ה' והשגחתו. הוא צריך את ההיכרות המוקדמת שתאפשר לו להישען על הקב"ה גם בשעות הסתר הפנים והחשיכה.

**מאות גליונות
בעשרות
בתי כנסת
בערים:
בני ברק, חדרה,
פתח תקווה, אלעד,
רחובות, אחיסמך,
מודיעין עילית,
נתניה.**

**200 ₪ בלבד
להקדשה
לרפואה
להצלחה**

**בנק דיסקונט
חשבון 64135
סניף 56**

**ניתן להצטרף
לתפוצת המייל
shuly3910@gmail.com

**ניתן להורדה ב:
לדעת, דרשו
אור נקי,
אידישע ווינקעל**